

TRONG LỜI MẸ HÁT

Tuổi thơ chở đầy cổ tích
Dòng sông lời mẹ ngọt ngào
Đưa con đi cùng đất nước
Chòng chành nhịp võng ca dao.

Con gặp trong lời mẹ hát
Cánh cò trắng, dải đồng xanh
Con yêu màu vàng hoa mướp
“Con gà cục tác lá chanh”.

Khóm trúc, lùm tre huyền thoại
Lời ru vẫn vút dây trầu,
Vàng trăng mẹ thời con gái,
Vẫn còn thơm ngát hương cau.

Con nghe thập thình tiếng cối,
Mẹ ngồi giã gạo ru con,
Lay trời đừng giông đừng bão,
Cho nồi cơm mẹ đầy hơn.

Con nghe dập dờn sóng lúa
Lời ru hóa hạt gạo rồi
Thương mẹ một đời khốn khó
Vẫn giàu những tiếng ru nôi.

Áo mẹ bạc phơ bạc phéch
Vải nâu bục mối chỉ sờn
Thương mẹ một đời cay đắng
Sao lời mẹ vẫn thảo thơm.

Thời gian chạy qua tóc mẹ
Một màu trắng đến nôn nao
Lưng mẹ cứ còng dần xuống
Cho con ngày một thêm cao.

Mẹ ơi, trong lời mẹ hát
Có cả cuộc đời hiện ra
Lời ru chấp con đôi cánh
Lớn rồi con sẽ bay xa.

(Sgk Ngữ văn 8 tập 1 - Chân trời sáng tạo)

CÂU HỎI VÀ PHƯƠNG ÁN TRẢ LỜI

a) Nhận biết:

Câu 1: Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

- A. Thơ sáu chữ.
- B. Thơ lục bát.
- C. Thơ năm chữ.
- D. Thơ tự do.

Câu 2: Trong lời hát ru của mẹ, người con thấy những hình ảnh nào?

- A. Cánh cò trắng, dải đồng xanh, hoa mướp vàng, con gà cục tác, khóm trúc, lùm tre.
- B. Hoa mướp vàng, con gà cục tác, hoa lục bình, khóm trúc, lùm tre.
- C. Khóm trúc, lùm tre, hoa mướp vàng, con kênh xanh, hoa lục bình.
- D. Hoa bưởi, khóm trúc, lùm tre, hoa mướp vàng, con gà cục tác, hoa lục bình.

Câu 3: Chi tiết nào dưới đây miêu tả hình ảnh người mẹ trong bài thơ?

- A. Lưng mẹ còng dần xuống.
- B. Khuôn mặt mẹ tròn trĩnh
- C. Nước da mẹ bánh mật
- D. Mái tóc mẹ đen

Câu 4: Khổ thơ thứ nhất đã sử dụng vần nào và đó là loại vần gì?

- A. Vần “ao” - vần cách
- B. Vần “ai” - vần cách
- C. Vần “ao” - vần liền
- D. Vần “ai” - vần liền

Câu 5: Trong lời mẹ hát ru, người con nghe thấy những âm thanh nào?

- A. Tiếng cối đập thành, sóng lúa đập dòn.
- B. Tiếng suối chảy, tiếng gà gáy.
- C. Tiếng cối đập thành, tiếng gà gáy.
- D. Sóng lúa đập dòn, tiếng suối chảy.

Câu 6: Tìm từ láy tượng hình trong khổ thơ sau:

*“Tuổi thơ chở đầy cổ tích
Dòng sông lời mẹ ngọt ngào
Đưa con đi cùng đất nước
Chòng chành nhịp võng ca dao.”*

- A. Chòng chành
- B. Dòng sông
- C. Ngọt ngào
- D. Chở đầy

Câu 7: Tìm từ tượng thanh trong khổ thơ sau:

*“Con nghe thập thình tiếng cối,
Mẹ ngồi giã gạo ru con,
Lay trời ùng giông ùng bão,
Cho nồi cơm mẹ đầy hơn.”*

- A. Thập thình
- B. Giã gạo

- C. Giông bão
- D. Nồi cơm.

Câu 8: Trong hai câu thơ “*Thời gian chạy qua tóc mẹ/ Một màu trắng đến nôn nao*” sử dụng biện pháp tu từ gì?

- A. Nhân hóa
- B. So sánh
- C. Ẩn dụ
- D. Hoán dụ

b) Thông hiểu:

Câu 9: Những hình ảnh hiện lên qua lời hát ru của mẹ trong khổ thơ thứ 2 là những hình ảnh như thế nào?

- A. Bình dị, quen thuộc ở làng quê.
- B. Xa lạ, không có ở làng quê.
- C. Là những hình ảnh không có thật.
- D. Do tác giả tưởng tượng ra.

Câu 10: Hình ảnh người mẹ trong bài thơ hiện lên như thế nào?

A. Người mẹ gầy bó, gầy gù với cuộc sống làng quê; người mẹ tần tảo, chịu thương chịu khó; người mẹ luôn muốn mang đến cho con những điều tốt đẹp nhất.

B. Người mẹ tần tảo, chịu thương chịu khó; người mẹ luôn muốn mang đến cho con những điều tốt đẹp nhất.

C. Người mẹ luôn muốn mang đến cho con những điều tốt đẹp nhất; người mẹ mong muốn con mình trưởng thành hơn.

D. Người mẹ luôn muốn mang đến cho con những điều tốt đẹp nhất; người mẹ mong muốn con mình trưởng thành hơn; mong con có cuộc sống giàu sang.

Câu 11: Nét đặc sắc trong hình ảnh “*Chònh chành nhịp võng ca dao*” là gì?

A. Gọi tả hình ảnh mẹ đưa võng ru con, đồng thời gọi tả âm điệu bổng trầm của những câu ca dao mẹ ru con.

B. Gọi tả âm điệu bổng trầm của những câu ca dao mẹ ru con.

C. Gọi tả hình ảnh mẹ đưa võng ru con và âm điệu của cuộc sống.

D. Gọi tả hình ảnh của cuộc sống xung quanh nhà thơ.

Câu 12: Hai câu thơ nào sau đây thể hiện rõ nét giá trị, ý nghĩa lời ru của mẹ?

A. Lời ru chắp con đôi cánh/ Lớn rồi con sẽ bay xa.

B. Thời gian chạy qua tóc mẹ/ Một màu trắng đến nôn nao.

C. Tuổi thơ chở đầy cổ tích/ Dòng sông lời mẹ ngọt ngào.

D. Thương mẹ một đời khốn khó/ Vẫn giàu những tiếng ru nôi.

Câu 13: Nét độc đáo trong cách khắc hoạ hình ảnh mẹ trong bài thơ là gì?

A. Hình ảnh mẹ được khắc hoạ hoà lẫn vào lời ru, hình ảnh mẹ trong từng khổ thơ hiện lên song hành với tình cảm của con với mẹ.

B. Hình ảnh mẹ được khắc hoạ hoà lẫn vào lời ru thể hiện tình cảm của mẹ với con và của con với mẹ.

C. Hình ảnh mẹ được khắc hoạ hoà lẫn vào lời ru thể hiện tình cảm của mẹ với con và mong muốn của mẹ.

D. Hình ảnh mẹ được khắc hoạ hoà lẫn vào lời ru thể hiện tình cảm của mẹ.

Câu 14: Ý nào sau đây khái quát nội dung chính của bài thơ?

A. Bài thơ thể hiện ý nghĩa lời ru của mẹ, bộc lộ lòng biết ơn của nhà thơ đối với mẹ.

B. Bài thơ miêu tả hình ảnh người mẹ gắn với tuổi thơ và lời ru ngọt ngào.

C. Bài thơ khắc họa những năm tháng tuổi thơ của tác giả bên cạnh mẹ của mình.

D. Bài thơ kể lại nội dung lời hát ru của mẹ.

Câu 15: Nhận xét nào sau đây nói đúng nhất về cảm hứng chủ đạo của bài thơ ?

A. Những hi sinh của đời mẹ và những giá trị tốt đẹp mà mẹ đã truyền dạy cho con qua lời ru.

B. Nỗi nhớ mẹ của tác giả khi đi xa.

C. Tình yêu thương, lòng biết ơn của người con với mẹ.

D. Nỗi buồn bã, đau xót khi thấy mẹ ngày một già đi.

c) Vận dụng:

Câu 16: Thông điệp mà bài thơ muốn gửi gắm là gì?

A. Hãy luôn yêu thương và trân trọng khi còn có mẹ; hãy luôn khắc ghi công ơn nuôi dưỡng và dạy dỗ của mẹ; hát ru là một nét văn hóa đẹp cần được giữ gìn và phát huy.

B. Hãy luôn khắc ghi công ơn nuôi dưỡng và dạy dỗ của mẹ; Hát ru là một nét văn hóa đẹp cần được giữ gìn và phát huy.

C. Hát ru là một nét văn hóa đẹp mà địa phương nào cũng có nên tất cả chúng ta cần phải giữ gìn và phát huy.

D. Là con phải luôn cố gắng học tập tốt để đền đáp công ơn của cha mẹ - người đã sinh thành ra mình.

Câu 17: Em sẽ làm gì để trở thành người con hiếu thảo với mẹ ?

A. Yêu thương, chăm sóc, ngoan ngoãn, vâng lời mẹ, cố gắng học tốt để mẹ được vui lòng.

B. Không quan tâm nhiều đến việc học, dành nhiều thời gian đi làm thêm để kiếm thật nhiều tiền về cho mẹ.

C. Bỏ học ở nhà phụ giúp mẹ làm công việc gia đình.

D. Chỉ chăm sóc, phụng dưỡng khi cha mẹ già yếu